

SEVERSKÁ% DETEKTIVKY - 1.

ACEtrtek, 05 ÁTMÁ-jen 2017

Mám ráda severské detektivky. Mám ráda i nÁmecké, francouzské, americké, kdysi tu byly k mání i australské. O anglických ani nemluvÁ. Všechny jsou bájeÁné, svým zpÁsobem, všechny zobrazují Á¼ivot a myšlen tamÁjších lidí.

Jen jedno je stejné: ona pohádka o zlu, které je následnÁ potrestáno. Dnes bych se chtÁla zmínit o detektivkách, které jistÁ znáte - vÁÁTMím, Á¼e neexistuje fanoušek severské krimi, který by neznal kultovní „Milénium“ švédkého spisovatele Stiega Larssona. Stieg Larsson zaÁal pomýšlet na napsání detektivního románu uÁ¼ na počÁtku devadesátých let. Trvalo však dalších deset let, než¼ zaÁal psát beletrii. Byl milovník anglosaské literatury, dobÁme znal díla Elizabeth Georgeové, Minette Waltersové a Sary Paretskyové. Velmi dobÁme chápal, jaké ingredience má obsahovat dobrý kriminální pÁtibÁh, aby byl lákavým soustem pro ÁtenáÁme. Proto¼ Stieg Larsson pracoval jako novináÁ, jeho pÁtipravky k románu byly dÁkladné. Ne¼ zaÁal psát vypracoval detailní synopsi deseti knih. Psát zaÁal v roce 1997, ale nakladatele kontaktoval a¼ v létÁ roku 2003, to uÁ¼ má dokonÁené dvÁ knihy a pracoval na tÁetí. Obrátil se na nakladatelství Piratförlaget, které jeho rukopisy odmítlo hned dvakrát. Na podzim roku 2003 však s Larssonem podepsalo smlouvu na vydání všech tÁ knih nakladatelství Nordstedts. UÁ¼ to samo o sobÁ je v pÁtipadÁ zaÁinajícího spisovatele zcela mimoÁdné. JešÁ ne¼ knihy vyšly ve Švédku, byla práva prodána do NÁmecka a do Norska. BÁhem roku 2004 Larsson provedl menší úpravy prvních dvou knih a dokonÁil tÁetí. Noci strávené psaním kriminálních románÁ byly pro Stiega Larssona relaxací a odreagováním. Bylo pro nÁj zábavné vymýšlet postavy, zápletky, konspirace, proto¼e vše byla jen fikce, která nemohla nijak ohrozit ani jeho, ani jeho pÁitelkyni Evu. ACEasto pracoval celou noc, co¼ spolu s nároÁnou prací novináÁme, špatnou Á¼ivotosprávou, desítkami vykouÁmených cigaret a spoustou kávy tvoÁ obraz klasického workoholika. A tak se Stieg Larsson celosvÁtového úspÁchu svých knih nedoÁ¼il. Kdy¼ na konci roku 2004 zemÁmel, zbývalo do vydání první knihy jen nÁkolik má¼ícÁ...

StiegÁ v spolupracovník z TT, Kenneth Ahlborn, v rozhovoru pro Veckans Affärer uvádí, Á¼e postava Lisbeth Salanderové se zrodila pÁmi debatÁ bÁhem pÁestávky v práci. HovoÁTMili spolu o tom, jak by asi vypadaly a jednaly postavy z dÁtských kdyby vyrostly. Stiega zaujala pÁmedstava dospÁlé Pipi Dlouhé punÁochy. Byla by to nepÁizpÁsobivá dívka, nejspíš s lehkou mozkovou disfunkcí, která se jen s velkými obtí¼emi zaÁazuje do „normální spoleÁnosti“. ACEást z tÁchto myšlenek se odrazila v postavÁ Lisbeth Salanderové. Asi má¼ pÁmed smrtí poslal Stieg Larsson své pÁitelkyni e-mail, v nÁm¼ sdÁluje, Á¼e dokonÁil zhruba polovinu Á¼tvrté knihy. Napsal prý zaÁátek a konec, ale stÁmed zatím zÁstává rozepsaná. Bylo otázkou, zda Eva Gabriellssonová, která se na psaní románÁ z velké Áásti podílela, bude moci knihu dokonÁit. Celou zále¼itost však vá¼nÁ zkomplikoval dlouholetý spor o dÁdictví mezi Evou a Stiegovou rodinou. Stieg Larsson Á¼il sice s Evou a¼ do své smrti, nebyli však oficiálnÁ manÁelé a ani nemÁli spolu dÁti, tak¼e podle švédkého práva Stiegovu pozÁstalost zdÁdili jeho otec a bratr. Eva Gabriellssonová tak po dvaatÁmicieti rocích Á¼ivota po jeho boku nedostala ani povÁstné "Á" z dÁdictví pÁmesahujícího sto milionÁ eur.

Trilogie Milénium dalece pÁmesahuje rozmÁr klasického detektivního Á¼ánru — šíÁTMí a hloubkou svého zábÁ pÁipomíná spíše nesmírnÁ rozmanitou a plastickou fresku souÁasné spoleÁnosti. Po jeho smrti si tím pádem dÁdicové a nakladatelé rychle spoÁitali, Á¼e by byl nesmysl nepokraÁovat v sérii, která se mezitím stala doslova fenoménem. PokraÁování se ujal švédký novináÁme a spisovatel David Lagercrantz (1962), který v roce 2015 napsal další díl - kriminální román „Dívka v pavouÁí síti“.

Knihy vyšla ve více než¼ ÁtyÁmicieti zemích a prodalo se jí pÁmes šest milionÁ výtiskÁ. Pátý, prý pÁmedpí série, nazvaný „Mu¼, který hledal svÁj stín“, vyšel souÁasnÁ ve dvaceti zemích. ACEeským ÁtenáÁme zprostÁmedkovává celou sérii nakladatelství Host. Zdroj: nakladatelství HOST